

Милена Динић Бранковић¹
Љиљана Василевска²
Ивана Богдановић Протић³
Јелена Живковић⁴
Милица Љубеновић⁵
Јелена Ђекић⁶
Милица Игић⁷
Михаило Митковић⁸
Магдалена Славковић⁹
Данијела Милановић¹⁰

ПРЕЗЕНТАЦИЈА РЕЗУЛТАТА ПРОЈЕКТА REPOS: ВОДИЧИ ЗА РЕИНТЕГРИСАЊЕ ЈАВНОГ ОТВОРЕНОГ ПРОСТОРА У ПОДРУЧЈИМА ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА

PRESENTATION OF THE RESULTS OF THE REPOS PROJECT: GUIDEBOOKS FOR RECLAIMING PUBLIC OPEN SPACE IN RESIDENTIAL AREAS

РЕЗИМЕ: Пројекат RePOS има за циљ да поново уведе јавни отворени простор (ЈОП) у стамбена подручја градова Србије, кроз нови интегрисани приступ у урбанистичком планирању и пројектовању. Пројекат је развио системске смернице за урбанистичко планирање и пројектовање, допуњене институционалним и имплементационим смерницама, са општим циљем унапређења законодавног и планерског оквира повезаних са стамбеним ЈОП-ом. Поред тога, RePOS је предложио конкретне смернице за учешће грађана у процесима планирања и пројектовања ЈОП-а, као и смернице за спровођење урбанистичких планова и пројеката који се тичу ЈОП-а. Како би се ови процеси подржали, развијен је свеобухватни сет алата за урбанистичко планирање, пројектовање, партиципацију и имплементацију, омогућавајући (ре)креирање ЈОП-а у насељима вишепородичног становања. Добијене смернице и алати представљени су у оквиру два водича: *Водич за урбанистичко планирање и пројектовање јавног отвореног простора у стамбеним подручјима*, и *(Ре)креирање јавног отвореног простора у стамбеним подручјима: Водич за партиципацију и имплементацију*. Публикације служе као путоказ стручњацима за урбанистичко планирање, архитектама, доносиоцима одлука, грађанима, и свим заинтересованим странама у процесу (ре)креирања ЈОП-а. Истраживање је подржано од стране Фонда за науку Републике Србије у оквиру програма Призма, број пројекта 7572, *Реинтегрисање јавног отвореног*

¹ др Милена Динић Бранковић, Ванр. проф., Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, milena.dinic@gaf.ni.ac.rs, ORCID: 0000-0002-5919-3121.

² др Љиљана Василевска, Ред. проф., Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, ljiljana.vasilevska@gaf.ni.ac.rs, ORCID: 0000-0002-6836-0139.

³ др Ивана Богдановић Протић, Ванр. проф., Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, ivana.bogdanovic@gaf.ni.ac.rs, ORCID: 0000-0003-0987-7127.

⁴ др Јелена Живковић, Ред. проф., Архитектонски факултет Универзитета у Београду, jelena.zivkovic@arh.bg.ac.rs, ORCID: ORCID 0000-0002-7090-350X.

⁵ др Милица Љубеновић, Доц., Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, milica.ljubenovic@gaf.ni.ac.rs, 0009-0000-0115-9222.

⁶ др Јелена Ђекић, Доц., Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, jelena.djekic@gaf.ni.ac.rs, ORCID: 0009-0007-8408-4297)

⁷ др Милица Игић, Асистент, Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, milica.igic@gaf.ni.ac.rs, ORCID: 0009-0005-5640-739X.

⁸ др Михаило Митковић, Асистент, Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, mihailo.mitkovic@gaf.ni.ac.rs, ORCID: 0009-0000-0375-7437.

⁹ др Магдалена Славковић, Асистент, Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, magdalena.slavkovic@gaf.ni.ac.rs, ORCID: 0009-0000-2775-5217.

¹⁰ др Данијела Милановић, Асистент, Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, danijela.milanovic@gaf.ni.ac.rs, ORCID: 0009-0002-5373-7121.

простора у стамбеним подручјима: Промена парадигме планирања и перспективе пројектовања за отпорну урбану будућност – RePOS. За више информација, посетите веб страницу пројекта <https://www.repos-project.rs/>.

Кључне речи: Јавни отворени простор, Вишепородично становање; Урбанистичко планирање и пројектовање, Партиципација, Имплементација, Смернице, Алати

ABSTRACT: The RePOS project aims to re-introduce public open space (POS) into residential areas of Serbian cities through a novel integrated planning and design approach. The project has developed systemic directives for urban planning and design, complemented by institutional and implementation guidelines, with the overall aim of strengthening legislative and planning frameworks related to residential POS. In addition, RePOS has proposed specific guidelines for citizens' participation in the processes of POS planning and design, as well as guidance for the implementation of urban plans and projects concerning POS. To support these processes, an all-inclusive toolset for urban planning, design, participation, and implementation has been developed, facilitating the (re)creation of POS in multi-family residential areas. The resulting guidelines and tools are presented in two guidebooks: *Guidebook: Urban Planning and Design Directive for Residential Public Open Space*, and *(Re)creating Public Open Spaces in Residential Areas: A Guidebook for Participation and Implementation*. The publications serve as guidance to urban planning professionals and architects, decision-makers, citizens, and all stakeholders in the process of POS (re)development. The research is supported by the Science Fund of the Republic of Serbia within the Prisma program, #GRANT No 7572, *Reclaiming Public Open in Residential Areas: Shifting Planning Paradigms and Design Perspectives for a Resilient Urban Future – RePOS*. For further information, please visit the project website: <https://www.repos-project.rs/>

Keywords: Public open space; Multi-family housing; Urban planning and design, Participation, Implementation, Guidelines, Tools